7. A-agenda Financiën
7a.Kaderbrief 2019
Aangezien gedeputeerde Loggen om 15.00 uur de vergadering moet verlaten, stellen de commissieleden allereerst vragen die betrekking hebben op de portefeuille van gedeputeerde Loggen. Daarna kunnen zij nogmaals het woord voeren, indien gewenst.

De heer **Zoon** (PvdD) stelde technische vragen over de Informatie Agenda. Juist als het om veiligheid gaat moet het heel erg versnipperd gebeuren. Wat is doel van Gedeputeerde Staten van het ontsnipperen van beveiliging en security?

De heer **Hoogervorst** (SP) heeft ook een vraag over de Informatie Agenda. In de toekomst komen er nog uitgaven op de provincie af, zoals de nog onvoorziene uitwerking van de AVG en de digitale bedreigingen. Is het bedrag van 2,75 miljoen euro voldoende om deze opgaven aan te gaan?

De heer **Leever** (ONH) vraagt hoe Provinciale Staten er zeker van kunnen zijn dat in het kader van de Informatie Agenda en de bijbehorende ICT de gelden goed besteed worden. Bij de Informatie Agenda staat dat 3fte gewenst is.

De heer **Papineau Salm** (PvdA) vond de beantwoording van de technische vragen over de Informatie Agenda uitermate teleurstellend. Is er wel voldoende dekking?

De heer **Heijnen** (CDA) sluit zich aan bij de vraag van voorgaande spreker.

Gedeputeerde **Loggen** merkt op dat de digitalisering van de samenleving een onomkeerbaar proces is. Het gaat alsmaar verder. In de Kaderbrief staan de te verwachten zaken die op de provincie afkomen. Enerzijds is er de opgave van het verder opbouwen van de ICT-infrastructuur. De ontsnippering zal daar ook echt een plaats moeten krijgen. Anderzijds is er de vraag of het haalbaar is binnen het bedrag. Gedeputeerde Staten kiezen een bepaald niveau. Op dat niveau kunnen de bedreigingen die de provincie regarderen worden tegen gehouden. Op het moment dat het naar een hoger niveau zou moeten worden getild, dan komt het college daarmee terug naar Provinciale Staten. Voor beveiliging wordt beoordeeld welk risicoprofiel de provincie heeft, welke bedreigingen op haar afkomen en hoe andere overheden één en ander hebben georganiseerd. Op basis van die informatie wordt een inschatting gemaakt.
Met de datastrategie wordt ingespeeld op de toekomst. Ook andere thema's buiten de ICT smelten samen. Denk daarbij aan robotisering en big data enzovoorts. De provincie moet daarin opnieuw haar positie bepalen. Het heeft effect op ruimtelijke ordening, op veiligheid en de infrastructuur. De wereld is in beweging en die gaat maar een kant op en dat is voorwaarts. Grote gemeenten ontwikkelen zich eveneens. Wil de provincie een gesprekspartner zijn, dan zal zij haar expertise verder moeten opbouwen en ontwikkelen om de juiste vragen te kunnen blijven stellen richting gemeenten en andere partijen.
Op de vraag of er concrete onderbouwing kan worden gegeven voor de besteding van gelden antwoordt de gedeputeerde als volgt. Als duidelijk is hoeveel geld er nodig is voor de datastrategie, kan die onderbouwing worden gegeven en worden Provinciale Staten daarover actief geïnformeerd. De inschatting is dat daarvoor 3 fte nodig is, maar bij de verdere uitwerking zal blijken hoeveel fte exact nodig is. De gedeputeerde wil zo snel mogelijk naar concretisering. Voor het basisniveau is concreet aan te geven wat daarvoor nodig is. Anderzijds wil de provincie een goede positie innemen. Daarvoor is een datastrategie nodig. Op voorhand is het lastig schatten wat daarvoor nodig is.

De **voorzitter** schorst de vergadering voor enkele minuten.
Gedeputeerde Loggen verlaat de vergadering.
Gedeputeerde Geldhof is inmiddels gearriveerd.

SCHORSING

De voorzitter heropent de vergadering en deelt tussentijds mee over de reservering voor een commissievergadering dat 2 juli niet doorgaat. De reservering voor de commissievergadering op 5 juli blijft wel staan. Op donderdag 21 juni 2018 wordt in de uitloopvergadering niet besloten over de voordracht inzake de A8/A9. Het A-agendapunt is omgezet naar een B-agendapunt. Er zal worden gesproken over de Nota van beantwoording. Op donderdag 21 juni om 16.30 uur begint het gesprek met Rocov.

De voorzitter stelt de Kadernota opnieuw aan de orde en geeft het woord aan de commissie.

De heer **Yurdakul** (D66) constateert dat voor de laatste keer in deze samenstelling over de Kaderbrief wordt gesproken. De huidige bestuursperiode loopt in maart 2019 ten einde.
Het gaat goed met Nederland, maar met Noord-Holland gaat het nog veel beter. De uitkering uit het Provinciefonds schiet de komende jaren verder omhoog. Er is een omvangrijk banksaldo, waarmee uiteenlopende investeringen zullen worden bekostigd. De robuuste algemene reserve omvat meer dan 100 miljoen euro. De provincie heeft een jaloersmakende, onbenutte belastingcapaciteit van 131 miljoen euro. Het coalitieprogramma 'Ruimte voor groei' is meer dan voltooid. Eind 2017 besloten Provinciale Staten om nog eens 69 miljoen te investeren in onder andere energietransitie, het versnellen van de woningbouwproductie, restauratie van Rijksmonumenten etc.
D66 is bijzonder trots dat ambities zijn waargemaakt in deze bestuursperiode en dat het coalitieprogramma meer dan voldoende is uitgerold.
Het meerjarenperspectief is zeer rooskleurig. Voor de nieuwe bestuursperiode vanaf maart 2019 is veel beleidsruimte en financiële ruimte gecreëerd.
Waarom kiezen Gedeputeerde Staten ervoor om de voorziening voor tegenvallers niet geheel te laten vervallen?

De heer **Zoon** (PvdD) gaat nader in op de onbenutte belastinginkomsten van circa 131 miljoen en op het stuk ongelijkheid in Nederland. Een buskaartje is duur, terwijl de gedeputeerde in haar auto minder geld kwijt is. Het is juist dat mensen de keuzevrijheid wordt gegeven om zelf een modaliteit te kiezen. De PvdD bereidt een motie voor om een stukje gelijkheid te creëren.

> De heer **Yurdakul** (D66) is benieuwd naar de rekensom van de heer Zoon. Heeft hij de aanschaf van het elektrische voertuig meegeteld?

De heer **Zoon** (PvdD) wil de mensen niet uit de auto jagen. Hij wil vooral dat men een keuzevrijheid heeft om bijvoorbeeld de auto of de bus te nemen. Mensen nemen de aanschaf van een auto niet mee in hun overweging. Het zou mooi zijn als men de auto laat staan en de bus pakt. Dat verschil kan worden weggenomen door de belastingcenten die de provincie nu laat liggen te gebruiken voor de bus.

> De heer **Yurdakul** (D66) vraagt of de heer Zoon weet dat voor auto's die niet gebruikt worden toch motorrijtuigenbelasting moet worden betaald.

De heer **Zoon** (PvdD) ziet motorrijtuigenbelasting als een 'de vervuiler betaalt-belasting'.

> De heer **Leever** (ONH) wijst erop dat het openbaar vervoer in het zuiden van de provincie fantastisch georganiseerd is. Boven de lijn Alkmaar – Hoorn neemt het autobezit toe, omdat het openbaar vervoer daar niet zo goed georganiseerd is.

De heer **Zoon** (PvdD) beaamt dit. Daar moet iets aan worden gedaan.

De heer **Ceder** (CU-SGP) sluit zich aan bij het door voorgaande spreker geschetste beeld. Het gaat goed met Nederland en Noord-Holland.
Het verbaast de fractie dat opnieuw niets wordt gedaan met de ontvangen opcenten. Met een verhoging kan de provincie Noord-Holland alsnog de laagste blijven voor wat betreft motorrijtuigenbelasting. Waarom 'geen belastingverhoging' als een van de algemene uitgangspunten hanteren?

De heer **Deen** (PVV) licht toe dat collega Van Hooff het financiële deel in Provinciale Staten voor zijn rekening zal nemen.
Met de beantwoording van technische vragen is al veel duidelijk geworden. Over de Zuid Tangent zijn onder meer door het CDA vragen gesteld. Kan de gedeputeerde aangeven hoe het ooit heeft kunnen gebeuren en hoe dit bij toekomstige ontwikkelingen verbeterd wordt? Voordat de busbaan in beheer kan worden genomen, zal er groot onderhoud moeten worden uitgevoerd. Die kosten worden geraamd op 1,3 miljoen euro. Elders in de Kaderbrief worden de kosten voor hetzelfde groot onderhoud op 1,08 miljoen euro geraamd. Wat is het juiste bedrag? Betaalt gemeente Haarlem daaraan mee? Wat is het voordeel van het recht van opstal (pagina 28) voor percelen die aan het HOV grenzen?

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) bedankt voor de beantwoording van technische vragen.

Op pagina 15 staat dat het Rijk, de provincie en het waterschap in het IBP afspraken maken over tien grote maatschappelijke opgaven. Op haar technische vraag hierover kreeg mevrouw De Meij een nietszeggend antwoord.
Die vraag blijft staan.
Voor het overige kan 50PLUS instemmen met de Kaderbrief.

De heer **Hoogervorst** (SP) constateert dat in een aantal programma's in deze Kaderbrief een hogere bijdrage wordt gevraagd. Een deel van die hogere bijdrage wordt betiteld als 'onvermijdelijk'. Veel economische initiatieven worden al gesubsidieerd door de provincie. Is hier sprake van een dubbele sponsoring?
In het Interbestuurlijke Programma (IBP) zijn met andere overheden afspraken gemaakt over tien maatschappelijke uitdagingen, die de fysieke grenzen in ons land overstijgen. Voor welke opgaven worden provinciale investeringen gevraagd? Hebben Gedeputeerde Staten een beeld van deze investeringen in de toekomst? Hoe worden Provinciale Staten bij de aanpak van deze opgaven betrokken?
De inkomsten uit de opcenten motorrijtuigenbelasting stijgen. In het overzicht staat dat het aantal motorvoertuigen toeneemt. Opvallend is dat er meer benzinevoertuigen zijn bijgekomen, minder dieselvoertuigen en dat er sprake is van een betrekkelijk kleine groei van voertuigen die andere vormen van brandstof gebruiken. Hadden Gedeputeerde Staten gehoopt dat de laatste categorie sterker zou zijn gegroeid? Zien Gedeputeerde Staten mogelijkheden om de constateringen te beïnvloeden?
Het positieve saldo loopt de komende jaren verder op. Wordt het niet tijd om dit positieve saldo te gaan inzetten voor een betere provincie, een betere bescherming van inwoners tegen geluidsoverlast, voor een prettigere, gezondere, schonere leefomgeving? De heer Hoogervorst noemt als voorbeeld geluidschermen, of maatregelen met draagvlak, zoals op de N236 in relatie tot de pilot burgerparticipatie, of meer en beter OV. Voor het laatste is een zeer bescheiden bedrag uitgetrokken in de Kaderbrief.

> De heer **Yurdakul** (D66) is het eens met de heer Hoogervorst wanneer hij zou stellen dat het geld niet op de plank moet blijven liggen. Zou het primaat voor de besteding van gelden aan het einde van deze bestuursperiode niet bij de nieuwe lichting Statenleden moeten liggen?

De heer **Hoogervorst** (SP) zegt dat als de heer Yurdakul bedoelt dat het goed mogelijk is dat in de volgende bestuursperiode andere keuzes gemaakt gaan worden, dan is hij het van harte eens met de heer Yurdakul.

Mevrouw **Pels** (GL) vertelt dat GL zich over enkele zaken in de Kaderbrief zorgen maakt. Zo is er vrije ruimte in de mobiliteitreserve. Deze wordt in de beantwoording van technische vragen aangeduid als werkplannen. Elders worden deze bestedingsplannen genoemd. Dit leidt tot veel onduidelijkheid. Zijn dit dezelfde dingen? Zijn er meer werk- dan wel bestedingsplannen die niet doorgaan? Hoe krijgen Provinciale Staten sneller inzicht in hoe deze middelen worden ingezet, dan wel wanneer ze vrijvallen?
Het bedrag van 69 miljoen euro uit motie 110 is wisselend verwerkt. Voor bodemdaling is nog 300.000 euro over. Het bedrag voor een gezonde leefomgeving is niet helemaal opgemaakt. In haar schriftelijke vragen heeft GL gevraagd een overzicht te geven. Kan dat overzicht nog voor de behandeling van de Kaderbrief in Provinciale Staten worden verstrekt?
De wijze waarop sponsoring is opgenomen in de Kaderbrief is merkwaardig. Het gaat hierbij om het kader. Enerzijds wordt sponsoring gezien als onvermijdelijk. Verderop in het stuk staat echter dat het bedrag eventueel kan worden teruggedraaid door de nieuwe coalitie. Zijn de kosten onvermijdelijk of kunnen deze worden teruggedraaid?
GL maakt zich ernstige zorgen over de kasschuif. Exploitatiekosten worden opnieuw gedekt met incidentele middelen uit de reserve. Tijdens het onderzoek naar de reserves is dit reeds besproken. De gedeputeerde Financiën heeft toen gezegd "*dat het klopt dat sommige kosten, die nu uit de reserve worden betaald, eigenlijk uit de exploitatie betaald hadden moeten worden. Bij de Kaderbrief volgt een oplossing voor dit probleem. Structurele uitgaven moeten structureel worden gedekt en incidentele uitgaven incidenteel."* Toch staat het nu weer in de Kaderbrief.

De heer **Leever** (ONH) constateert dat het lang heeft geduurd voordat de Zomernota 2018 een eigen plek heeft gekregen. De Kaderbrief gaat over 2019. Het ziet er goed uit. Namens Ouderenpartij Noord-Holland spreekt de heer Leever hiervoor complimenten uit. Echter niet alle groepen in de samenleving delen in deze vreugde.

Het coalitieakkoord ‘Ruimte voor groei’ en de huidige economische groei worden met trots genoemd. Een samenleving zonder economie kan niet draaien, maar het dezelfde economie die het milieu zwaar belast. Is economische groei vanuit milieuoogpunt wel gewenst en hoe kan daarin een balans worden gevonden?
De Ouderenpartij Noord-Holland onderschrijft de uitgangspunten: duurzaam structureel en reëel evenwicht, geen belastingverhoging, alleen noodzakelijke indexering van budgetten en nieuw beleid alleen in overeenstemming met beschikbare middelen.
Geen opcentenverhoging is terecht. De onbenutte belastingcapaciteit stijgt structureel naar 131,9 miljoen euro. Met een kleine miljard euro aan reserves kan die onbenutte belastingcapaciteit met rust worden gelaten.
Voor nieuw beleid wordt het vrijgevallen bedrag van 69 miljoen euro beschikbaar gesteld.
Bij de technische bijstellingen worden de gevolgen van de maartcirculaire 2018 en bijdrage uit het provinciefonds en de meeropbrengst van de motorrijtuigenbelasting duidelijk. Er komt jaarlijks 20 tot 25 miljoen euro bij. Dat is een fors bedrag. Dit is een belangrijke reden om de opcenten niet te verhogen.
Bij ‘Onvermijdelijke ontwikkelingen’ springen de Informatie Agenda en de faunaschade er samen uit met een gezamenlijk jaarlijks bedrag van 7 miljoen euro.
Naast de regulier aanwezige gelden in de begroting, komen voornoemde bedragen daar nog eens bovenop. De fractie van ONH heeft grote moeite met de stijging van de faunaschade. De ganzen eten de oogst van de boer op. De herten vernielen de tuinen van burgers, lopen over het spoor en vertragen daardoor het treinverkeer. Er moeten maatregelen worden getroffen om de faunaschade terug te dringen.

De heer **Papineau Salm** (PvdA) vraagt wat de heer Leever zich voorstelt bij het terugdringen van faunaschade.

De heer **Leever** (ONH0 antwoordt dat zijn fractie dat aan het college wil overlaten.

Waarvoor zijn gedurende de periode 2019-2021 dergelijke forse bedragen voor cofinanciering, regiodeals en het Interbestuurlijk Programma nodig. Op pagina 29 worden de betreffende onderwerpen genoemd. Het gaat over zaken waarmee de provincie zelf al jaren bezig is. Wat is hiervan de winst?
Geld voor het MKB stelt het college van Gedeputeerde Staten afhankelijk van de Rijkscofinanciering. ONH is van mening dat bij besteding van deze gelden gestreefd moet worden naar maximale cofinanciering. Al het beschikbare geld moet worden uitgegeven aan het MKB-beleid.
Voor beleidsontwikkelingen 2019 is 69 miljoen euro, vrijgevallen uit de reserves, beschikbaar. Daarvan is 44 miljoen euro besteed. Wat wordt gedaan met de resterende 25 miljoen euro?
Provinciale Staten hebben onlangs 23 miljoen euro voor het onderdeel fiets beschikbaar gesteld. Waarom worden nu slechts drie projecten voor de fiets genoemd? Wordt voldoende prioriteit gesteld aan het onderwerp fiets?
ONH vraagt zich af of deze Kaderbrief compleet is. De sociale infrastructuur komt niet in de Kaderbrief aan bod. ONH vindt dit een groot gemis. Andere provincies achten het belang van de sociale infrastructuur wel groot en hebben er fors geld voor over.
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland laten de sociale infrastructuur over aan anderen. Wellicht dat het nieuwe college in 2019 dit weer zal kunnen herstellen?

De heer **Papineau Salm** (PvdA) gaat nader in op een eerder door fractiegenoot mevrouw Jellema gestelde vraag. Voor het resterende bedrag van 950.000 euro in 2018 is nog geen bestemming gevonden. Het college neemt dat bedrag mee naar de Zomernota. Kunnen Provinciale Staten dit bedrag niet bestemmen bij de begroting 2019?

De heer **Heijnen** (CDA) vertelt dat de beantwoording van technische vragen veel heeft verhelderd. Het CDA is tevreden om uitwerkingen te zien van het nieuwe format van de begrotingsystematiek. De financiële vooruitzichten voor de provincie zien er goed uit. De economische groei heeft zijn effect in de uitkering vanuit het Provinciefonds. De toename van het aantal voertuigen heeft een positief effect op de inkomsten van de provincie.
Met welke selectiecriteria zijn de in hoofdstuk 5.5 genoemde nieuwe programma’s opgenomen?
Waarom wel sponsoring en geen cultuur?
Waarom is er geen stelpost voor een nieuw college opgenomen?
Waarom kost het aanpak ligplaatsenbeleid zoveel geld? Pas na een looptijd van dertig jaar komt er een positief saldo van 1,7 miljoen euro uit. De geschatte opbrengsten van nieuw beleid zijn 300.000 euro per jaar. Klopt het dat dit beleid pas na 24 jaar een positief saldo laat zien?

Waarom draait de provincie als enige op voor de HOV buslijn in Haarlem? Is gekeken naar cofinanciering?
Het CDA is blij met de investering in de Boerenverdrietsluis in Den Helder. Is hier gekeken naar cofinanciering? Zo ja, met welke partijen? Zo nee, waarom niet?

De heer **Van Straaten** (VVD) bedankt voor de beantwoording van schriftelijke vragen. Door ondermeer de groei van het Provincie fonds, hogere inkomsten motorrijtuigenbelasting en vrije val van de stelpost macro-economische tegenvallers komt er de komende jaren extra geld beschikbaar. Aan deze middelen wordt in de Kaderbrief invulling gegeven. Die ligt vaak in het verlengde van de invulling van motie 110. Het college geeft daarbij aan dat voor het beleid dat nu wordt voorgesteld, de mogelijkheid bestaat dat een nieuw college in 2019 de uitvoering daarvan niet zal doorzetten, maar andere keuzes maakt. Dat lijkt de heer Van Straaten realistisch.
Bepaalde posten in deze Kaderbrief zijn niet zeker. Het jaarrekeningresultaat 2017 staat nog niet vast. Afgewacht moet worden of dat soort ramingen stand houdt.
De VVD heeft zorg over de vraag of er voldoende rekening is gehouden met de snel oplopende kosten van infrastructurele bouw- en onderhoudsactiviteiten. De fractie verwacht dat deze problematiek de provincie in de komende jaren voor de nodige lastige keuzes zal stellen.
De VVD kan zich vinden in de voorstellen in deze Kaderbrief.

Op verzoek van de gedeputeerde wordt de vergadering kort geschorst, ter voorbereiding van de beantwoording van vragen.

De voorzitter heropent de vergadering en geeft het woord aan de gedeputeerde.

Gedeputeerde **Geldhof** bevestigt dat het financieel gezien goed gaat met Noord-Holland. Gevraagd is waarom geen gebruik wordt gemaakt van de onbenutte belastinginkomsten. In het coalitieakkoord is afgesproken dat de opcenten niet worden verhoogd. Dat is een door Provinciale Staten vastgesteld kader. Het is de overtuiging van de partijen dat voor zover het niet nodig is om de belasting voor de burger te verhogen, dit ook niet zal gebeuren.

> Mevrouw **Pels** (GL) vraagt naar het niet nodig zijn. Denk aan het financiële gat dat er straks is in het afmaken van het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

Gedeputeerde **Geldhof** vertelt dat ook voor het NNN een bedrag is gereserveerd voor de komende periode. De vraag zou nader gesteld kunnen worden in de commissie Natuur Landbouw Water en Milieu.
De heer Deen vroeg naar het bedrag voor de busbaan. 1,3 miljoen euro schijnen de kosten nu te worden, zoals begroot. Er was rekening gehouden met 220.000 euro. Het verschil tussen 1,3 miljoen en 220.000 euro is 1,08 miljoen euro. Dat is het bedrag dat nog nodig is om ervoor te zorgen dat het groot onderhoud wordt gerealiseerd.
De grond waar de HOV-busbaan op ligt is eigendom van de gemeente Haarlem. Als de provincie iets zou willen langs of op die grond, dan zou ze steeds in gesprek moeten gaan met Haarlem. Met Haarlem zijn gesprekken over het groot onderhoud en het eventueel recht van opstal. Met het recht van opstal zou de provincie het recht hebben om als eerste gebruik te maken van dat betreffende perceel.
De vragen over het IBP hebben betrekking op het sociaal domein. Het sociaal domein zoals dat in deze provincie is afgesproken is het domein van de VNG en van het Rijk. Dat zijn de overheidsinstanties die er over gaan. Deze provincie heeft de keuze gemaakt om het sociaal domein niet als het provinciaal domein te bestempelen. Voor het sociaal domein zullen Provinciale Staten geen voorstellen vinden in de Kaderbrief of in het IBP.

> De heer **Leever** (ONH) citeert pagina 15. Het Rijk geeft gemeenten en provincies 6,2 miljard euro. Dat is onlangs via de meicirculaire bekend geworden. In de onderste alinea wordt gezegd dat het Kabinet er vertrouwen in heeft dat met de beschikbaar gestelde middelen kan worden voorkomen dat kinderen in Jeugdhulp tussen wal en schip vallen, kan worden gezorgd dat ouderen en mensen met een beperking in hun eigen vertrouwde woonomgeving kunnen blijven wonen. Hoe kan de gedeputeerde, met de gelden die nu beschikbaar zijn, zeggen dat het sociaal domein niet voor deze provincie van toepassing is.
>
> Mevrouw **De Meij** (50PLUS) verwijst naar pagina 16 waar duidelijk staat dat de betreffende tien opgaven zich niet beperken tot de grenzen van een gemeente, provincie of regio en kunnen niet

door een afzonderlijke bestuurslaag worden opgelost. Waarom blijft het college herhalen dat is besloten om niets te doen met het sociaal domein?

Gedeputeerde **Geldhof** licht toe dat het sociaal domein het domein is voor de VNG, dus de gemeenten afzonderlijk en het Rijk. Het zal soms grensoverstijgend zijn. Dan wordt het vanuit de gemeenschappelijke regelingen opgepakt. Het gaat om cofinanciering uit gelden die beschikbaar worden gesteld vanuit het Gemeentefonds. Zo zijn de kaders ook vastgesteld.
Op de vraag waarom de stelpost macro-economische tegenvallers niet in het geheel kan vrijvallen, antwoordt de gedeputeerde dat een volledige vrijval niet nodig is voor een sluitende dekking van meerjarige voorstellen, zoals die in de Kaderbrief staan. Voor de robuustheid van een meerjarenraming is het wenselijk dat de stelpost macro economische tegenvallers behouden blijft. Het Centraal Planbureau gaf in recente macro economische vooruitzichten aan dat er nog veel onzekerheden zijn, zoals besluitvorming over de gaswinning, de lopende Brexit-onderhandelingen en de wereldhandel. Die kunnen ongunstige gevolgen hebben voor de overheidsfinanciën na 2019. Om die reden acht het college het raadzaam om in de meerjarenraming wel de buffer te handhaven, zodat eventuele bezuinigingsmaatregelen kunnen worden opgevangen.

De heer **Yurdakul** (D66) veronderstelt dat vier miljoen euro niet vrijvalt. In het jaar 2020 zou dus een overschot van bijna 40 miljoen euro kunnen vrijvallen?

Gedeputeerde **Geldhof** verwijst naar het in deze provincie geregistreerde wagenpark. Meer benzine, minder diesel en meer groen. Provinciale Staten wil beïnvloeden dat er meer op groene energie rijdende auto's komen. Het beleid wordt gehanteerd om meer elektrische laadpalen in de gehele provincie te kunnen realiseren.
Gevraagd is naar de vrije ruimte mobiliteitsreserve. Mevrouw Pels liep tegen verschillende termen op zoals werkplannen, mobiliteitsplannen en bestedingsplannen. Dat zijn allemaal de plannen die er zijn om vanuit mobiliteit uitgaven te doen. Dat is de vrije ruimte mobiliteit. Dat is hetzelfde.
De commissie is benieuwd of het bedrag van 69 miljoen euro wel tot besteding komt. Het antwoord is ja. Provinciale Staten hebben daarmee ingestemd, op het moment dat over het bedrag van 69 miljoen euro werd besloten. Het bedrag van 44 miljoen euro zoals dat in de Kaderbrief staat, dat is bovenop het bedrag van 69 miljoen euro, dat uit motie 110 is voortgekomen.

Mevrouw **Pels** herinnert zich dat een tweede begrotingswijziging is vastgesteld, naar aanleiding van motie 110. Wanneer de cijfers in de Kaderbrief bij elkaar worden opgeteld, komen bedragen niet met elkaar overeen. Voor Rijksmonumenten werd gezegd dat 4,4 miljoen nodig was voor het overbruggen van die periode. Eigenlijk blijkt nu dat 6,6 miljoen nodig is en waarvan in 2019 niets wordt uitgegeven.

Gedeputeerde **Geldhof** constateert dat deze vraag om een technisch antwoord vraagt.
Ambtelijke beantwoording: de voorstellen van motie 110 zijn verwerkt in de begrotingswijziging en worden ook verwerkt in de begroting 2019. De middelen die in de Kaderbrief genoemd zijn, komen bovenop de middelen die in motie 110 voor bepaalde onderwerpen zijn gehonoreerd.

Gedeputeerde Geldhof zegt dat wanneer er na de verkiezingen in 2019 een nieuwe coalitie is, afspraken kunnen worden veranderd, mits er geen verplichtingen of contracten zijn. De vraag of dat wenselijk is, moet worden beantwoord door de nieuwe coalitie.
Over de kasschuif zegt de gedeputeerde het volgende. Structurele uitgaven worden structureel gedekt. Incidentele uitgaven worden incidenteel gedekt. Op het overall niveau is alles volstrekt met elkaar in evenwicht.
Voor de fiets is tweemaal acht miljoen euro gereserveerd; acht miljoen vanuit de provincie en acht miljoen vanuit gemeenten om in 2019 uit te geven. Het college acht het reëel dat dit in 2019 kan worden gedaan.
Er is inderdaad 950.000 euro over. Het college stelt voor dit bedrag mee te nemen naar de Zomernota. Uiteraard kunnen Provinciale Staten tot iets anders besluiten.
Het CDA vroeg naar de selectiecriteria voor opname in de Kaderbrief. Dat zijn het bestaand beleid, coalitiebeleid, wettelijke verplichtingen en wat de haalbaarheid is van de uitvoering om het in een bepaalde periode te kunnen realiseren.

De heer **Heijnen** (CDA) vroeg expliciet naar de beleidsontwikkelingen van 2019. Die categorie die wordt voorbereid, maar waarover het nieuwe college besluit of het wel of niet doorgaat. Wat is de achterliggende gedachte om dat hoofdstuk deze projecten te doen.

Gedeputeerde **Geldhof** licht toe dat het beleidswensen zijn. Het zijn aanvullende wensen, waarover een volgend college anders kan besluiten. De andere zaken zijn bijvoorbeeld wettelijke bepalingen, Over de cofinanciering van de busbaan zijn gesprekken gaande met Haarlem.
Betreffende de Boerenverdrietsluis wordt gekeken naar het Waddenfonds.
Het ligplaatsenbeleid is in ontwikkeling. Het is nog niet vastgesteld. Het stuk zal na het zomerreces ter behandeling aan Provinciale Staten worden aangeboden. Het bedrag dat er nu voor is gereserveerd, is een voorschot.
De genoemde stelpost voor het nieuwe college is geen echte stelpost. In de meerjarenraming loopt het niet helemaal gelijk. Er blijft een positief saldo in de jaren na 2020-2021-2022. Men kan dat zien als zijnde de ruimte voor het nieuwe college.

De **voorzitter** constateert dat alle vragen naar tevredenheid zijn beantwoord. Hij rondt de behandeling van dit agendapunt af.